

Seminarium Zakładu Wschodu Starożytnego
semestr letni 2020/2021

sala: meet.google.com/yte-ogrz-fyo

3.III.2021, godz. 15:00

Trzy nowosumeryjskie tabliczki gospodarcze ze zbiorów Zakładu Wschodu Starożytnego

dr hab. Marek Stępień, Zakład Historii Starożytnej, Wydział Historii UW

i dr hab. Olga Drewnowska, Zakład Wschodu Starożytnego, Wydział Orientalistyczny UW

Prezentacja poświęcona będzie pełnej edycji (fotografia, autografia, transliteracja, przekład, komentarz) trzech dotychczas niepublikowanych nowosumeryjskich dokumentów administracyjnych, znajdujących się w zbiorach Zakładu Wschodu Starożytnego UW. Tabliczki pochodzą z dwóch archiwów prowincjonalnych królestwa III dynastii z Ur – Puzriš-Dagan oraz Girsu-Lagaš, a ich treść jest raczej typowa dla tej grupy tekstów klinowych. Szczególną uwagę może zwracać niespotykane zbyt często przeznaczenie zwierząt w jednym z tekstów na posiłek dla żołnierzy (gàr-du).

***

7.IV.2021, godz. 15:00

Wyprawa Nabopolassara z 607 roku w świetle NBC 4747

dr hab. Radosław Tarasewicz, prof. UAM, Pracownia Historii Starożytnego Bliskiego Wschodu UAM

Kronika z ostatnich lat panowania Nabopolassara informuje o intensywnych przedsięwzięciach militarnych króla Babilonii oraz jego syna i następcy tronu Nabuchodonozora w 607 roku przed Chrystusem. Babilończycy kierują wyprawy między innymi w rejony górskie na północy oraz przeciw Kumuhu położonemu nad Eufratem. Niepublikowany NBC 4747 wydaje się potwierdzać intensywność prowadzonych kampanii w tym roku oraz przekazuje informacje o roli babilońskiej świątyni Eanny z Uruk w tych przedsięwzięciach.

***

5.V.2021, godz. 15:00

Zmagania na krańcu świata: sceny walk zwierząt, herosów i stworzeń fantastycznych w gliktyce wczesnodynastycznej Mezopotamii

dr hab. Dorota Ławecka, Zakład Archeologii Bliskiego Wschodu, Wydział Archeologii UW

Sceny walk zwierząt („contest scenes”) są najczęściej przedstawianym motywem w mezopotamskiej gliktyce okresu wczesnodynastycznego i akadyjskiego. Uczestniczą w nich, poza realnymi zwierzętami (drapieżnikami atakującymi zwierzęta roślinożerne) także herosi, oraz stworzenia fantastyczne - ludzie-byki i bizony z ludzkimi głowami. Często przedstawiane są także różne motywy poboczne, takie jak lwiogłowe orły, skorpiony, jaszczurki, węże i symbole bóstw astralnych. W starszej literaturze próbowano utożsamiać bohaterów zmagania z postaciami lub bóstwami znanymi z mitów lub eposów (Gilgamesz, Enkidu, Dumuzi), co nie dało przekonujących rezultatów. Obecnie sceny te najczęściej są interpretowane w ogólny sposób jako graficzne przedstawienie walki porządku z chaosem. Inna często przywoływana hipoteza, którą spróbuję zakwestionować, mówi o obronie zwierząt udomowionych przed atakami drapieżników.

W moim wystąpieniu zaprezentuję koncepcję, która w znacznym stopniu pozwala na uściślenie naszego dość powierzchownego i ogólnego rozumienia sceny. Postaram się wykazać, że scena rozgrywa się na planie mitologicznym, oraz że poszczególne elementy kompozycji są związane z bogiem słońca Utu/Szamaszem i/lub ze wschodnim horyzontem, z ki-^dutu-è(-a) - miejscem, gdzie o wschodzie słońca ustalane są losy i ferowane wyroki.

***

2.VI.2021, godz. 15:00

prof. Rafał Koliński, Wydział Archeologii UAM

Staroasyryjskie listy eponimów a chronologia i archeologii północnej Mezopotamii w I poł. II tys. p.n.e.

Identyfikacja staroasyryjskich list eponimów wśród wcześniej odkrytych tekstów z Kanasz nadała nową jakość badaniom nad tym okresem, a w szczególności nad asyryjskim handlem w Anatolii. Obecnie znanych jest 7 tekstów, dzięki którym zrekonstruowano listę eponimów złożoną z 253 imion, której początek wyznacza wstąpienie na tron króla Erišum I ok. 1963 r. p.n.e. (niższa chronologia średnia).

Klinowe dokumenty datowane imionami eponimów z okresu staroasyryjskiego występują także na terenie północnej Mezopotamii, w szczególności w archiwach pochodzących z różnych okresów XVIII wieku p.n.e. odkrytych w Tuttul, Mari, Ašnakkum (?), Šubat-Enlil/Šeḫna i Qaṭṭarā. Dzięki rekonstruowanej liście eponimów konteksty znalezisk archiwalnych mogą być datowane z dokładnością do roku, podobnie jak budowle, w których wspomniane archiwa zostały znalezione. Pozwala na nowe spojrzenie na historię i archeologię północnej Mezopotamii w XVIII stuleciu p.n.e.